

[Dilienthal, Michael]

Christillinen Neuvo

Ja

Opetus Sairaille

Ja niille jotka

Kuolemaisillansa

Ovat

Sarasta Käätty

E U K K Z H U L M J S A

Prändätty JOH. LAUR. HORRNILDA Kunin-
gal. vanhain aika Kirjain. Prantäjälkä
Wuonna 1722.

Mutta nytt

Suomalaisille suosioyi Suomen Kielellä
ulos annettu

DANIEL WIRZENIUyeldä

Ja

E U K K U S A

Prändätty JOH. C. FRENCKELLISldä. 1770

Esipuhet

Mof. 5: Kirjan 3: 29,

Joska he taitawat olisit, niin he hymnärräisit ja huomaaisit, mitä heille roijmeiseldä tapahtuu. Rakas lukiani! kuka hywänsä sinä olet, ota hywällä mielellä tämä kirja vastaan, sillä se on yriwakaisesta halusta sinun ihaulkaisisen menestyres perään suomen kieleri käättö, ajattele wisuun perään, että waikka sinä nytt terve ja raitis olet, niin se kuitenkin ennen ehtota toisti kassas olla taita, kuin se aamulla olluton: jos taas lipiäfin olisit, niin paljota endemmin ajattele että firwes mitamar on jo pandu puun juureen, kuolema on lähä ja kolkutta ja asfeleet ihaulkaisuteen owat saapuilla. Seura siis tätä hywää aikomaa neuwo, älä ole autuallisesta kuolemasta niu surutoin, sillä kaikkein muitten seasa, ei meillä tarpeellisembata olla taida, kuin autuallinen kuolema, koettele siis isias, jos sinä uskon kautta Christuren päälle, Christuren Hengen, mielen, tahdon ja suosion jälkeen elät, koettele wisuun, jos Kristus on sinun elänäs, sillä silloin ja ei muutoin, pitä kuolema sinulle woitto oleman. Uch Herra! opeta meitä ajattelamaan että meidän kuoleman pitä, että me hymnärtäwäissiri tulisim, sillä wälillä elä hywin, ja olkos Jumalan armon halduun sielun ja runnin puolesta uskottu.

D ihminen!

S. 1.

Saikese murheas, ja erinomattain
sinun taudisas, kaännä kohta kyy-
nelten ja walitusten kansa sydäme-
mes taidella woimalla Jumalan tykö, joka
sinun luojas ja parandajas on, niinkuin
Hiffias. Es. 38. 2, ja Mos. 2 Kirj. 15: 26,
mutta ei epäjumalten tykö, niinkuin Abasia.
2 Kuning. Kirj. I. 3, 4.

S. 2. Koska vielä aika on, niin astu
edes totisesa parannusesa, ja riennä sinuas
nopiaasti kaändymiseen. Syr. 38: 9, 10. sil-
lä ilman puhdasta sydäändä ett sinä taida
nähdä Jumalata. Matth. 5: 8, Ebr. 12.
14, saarnaja Kirj. II: 3.

S. 3. Uhattele wisuun perään jos sinä
sinä tilasa olet, jos sinun sielus tällä het-
kellä sinulda pojes otetaisin, ettäs taidaisit
kähellä Herraa kastroissa niin kastroihin.
Kakas ystävän! oletkos niin puhdas sy-

Dämnestäs, oletkos senkaltaisesa rauhasa Jumalan ja ihmisten kanssa, ja senkaltaisesa pyhydesä: sillä paiksi sitä ei kukaan taida nähdä Jumalata. Matth. 5: 8, Ebr. 12: 14, Psal. 17: 15, Luc. 2: 29,

S. 4. Luuletkos että joku kuolleista on autuas, paiksi sitä joka Herrasa kuollut on? Ilmest. Kirj. 14: 13, 1. Thess. 4: 14, mutta kuka on se joka Herrasa kuolee, wan ainoastans se, joka Jumalasta wasta nudesta on synnytetty, ja totisesa uskosa Jumalan luonnoista osallisexi tullut! senkaltaiset he ovat Christyresa ja Kristus heisä, he ovat jo kuolemasta elämään siirtyt, ennen kuin he kuolewat, ja täällä jo ovat autuat. 2. Petr. 1. 4, Gal. 2: 20, Eph. 3: 17, Joh. 15: 4, Cap. 14: 20, Joh. 5: 24, Rom. 8: 1, 24, Tit. 3: 5, Eph. 2: 5, 6, 8.

S. 5. Ajattele nyt itse wisiin perään, jos tämä sopii sinuhun eli ei? ja kuhunka sinun henges joutuma on; jos sinä ioka päiväisessä parannuresa taitwollisten tawarain perään pyrkinyt olet, hywän uskon kiltwoituyen kiltwoitellut, ja niin muodoin ijanlaickisen elämän saawuita pyntännyt, että sinun suorns päätäisit ja uskon pidäisit, eli ei? 1 Tim. 6: 11, 2 Tim. 2. 5, ja 4: 7, 8, Rom. 2: 7.

S. 6. Jos kerstat ikinäs uskostas, niin kazo sen hedelmitä; ongo se puhdistanut sinun

nun sydämmes, ongo se rakkouden kautta työtä tehnyt? oletkos myös Christuksen Hänen jäsenisäns ruocfinut, heitä vaatettanut, oppinut, ja rakkastanut. teko Kirj. 15: 9, Gal. 5: 6, 22, Luc. 7: 47, Matth. 25: 34. 36. Jac. 2: 17, 20,

S. 7. Erinomattain niin sinä nytt miehelläs Christuksen kanssa hallita ja Kunniasa olla tahdoisit, kusa sinä, mitämox sitä enemmän Hänen kansans ett kärkeä ja mailmalle kuolla tahtonut! eli oletkos sen uskonut ja koetellut, kuinga meidän pitämonen waiwan kautta Jumalan waldakundaan sisälle tuleman. 2 Tim. 2: 11, 20. Rom. 8: 17, 1 Petri. 4: 12, 13, teko Kirj. 14: 22.

S. 8. Ellej tämä täydellisesti sinusa ole. 2 Petri. 1: 8, niins petät itse, jos ilman parannusta ja uskoa toivot autuutta. Kuka tiesi sinä mailman kanssa miehelläs tahdoisit autuaxi tulla, ellej ristiä olis. Kusa kuitenkäin murhe ja waiwa, närkästys ja wiha tulee kunkin ihmisen sielun päälle, joka pahaa tekee ja senkaltaisesa tilasa ruumista erkanewat. Saastaiset sielut ej rauhaan eli lepoon tule; eikä Jumalan sen kaikkein pyhimmän työ, uskookullaisuus ja luulo, ej myös nytt enä auta, (:niinkuins raitisna ollesas niitten kautta igiäs auttawas luulit, :) sillä nytt on tosi kädesäs. Sen sanoo ihkekunkin oma tundo, ja Jumalan muuttu-

mattoin wanhurssaus, joca ei yhtäkän asiaa
rangaisemata iätä, mitä ei Christusen wes
ren wolman kautta totisesa parannusesa so
witettu ole. Rom. 2: 5, 2. 2 Thess. 1: 9.
Matth. 25: 41,

S. 9. Sinä olet siis tehnyt juuri pa
hoiin, ja ikelles suurimman wahingon saat
tanut, ettäs rotyiseen hetkeen, jona sinä
sairas olet, parannuses säästänyt olet. Sillä
nytt sinulda waaditan juuri täysi yrtwa
laisuus ja kahdenkertainen työ kääntämään
ikias, jos sinä vielä pelastettaman pitä.
Sinulla on kyllä ruumiis tustan kanga te
kemistä, kuinga silloin sielus kanga käypä
on? ah! ota siis waari, ryypä tänä filmän
räpähystä, parannuses päälle työtä teke
mään, ja rukouile Jumalaa sinun syndändäs
rundelemaan, niin että sinun ynsendes ho
win lannistettaisin. Sekä sinun ij-ntaicti
nen menestyres että ijanraikkinen wanwas,
riippu ainwaastans muutamasa harwasa sil
män räpähystä, älä lihallsella lohduuyella
aikaas enä wijwoytä, sinun epä-ja luulo
uskos ei ensintän ole ulottuwainen, sinulla
on kaittietätävän Jumalan kanga toimitta
mista, jonga wiha ei suinkän ole leikin teko,
wan kuluttawa tuli, sentähden riennä sinu
as ja pelasta sielus.

S. 10. Mutta jos sinä mielesäs totisen
suran ja murhen syanin ylike löydät, niin
älä

älä epätoivoon iksiäs heitä ja älä armos
hyljää. Ripu alati palawalla halulla, huu-
dolla ja huokauksilla kiini armosa, pysy sii-
nä lujana, ja älä päästä Jumalata ennen
kun Hän sinulle parannuksen ja uskon lahjoit-
ta: eli että Hän, mitämäs sulasta armo-
stans aikaa ja woimaa iksiäs oikein kää-
ntämään sinulle anda; Mutta jos sinä wie-
lä edespäin sen taikewaldian wihoitat, jon-
kun perfelellisen petoksen sydämmesäs kätket,
niins oikein harwainta saat, Eikä se on jo-
tas häwäiset, ja vielä nytt pilkcat.

S. 11. Mutta tätä wastan, jos sinulla
täysi tosi on, kuolla synnille ja elää wan-
huruskaudelle, niin sin sairaudes on sinulle
siunattu ja autuuttas edesauttavainen ole-
wa. Tosin kaikki, itse raskainkin waiwa,
on jouturwa sinulle parahayes, ainoastans
sinä ennen kaikkia tahdot ehiä ja rakastaa
Jumalata.

S. 12. Muista entisiä aikoja, kuingas
ne kuluttanut olet. Johdata mielees millä
sinä luojas wastan olet syndiä tehnyt, ja
ellei tämä sairauden hengi, maallisten haluis
ohneuden, ylpenden, wihan ja kateuden
kautta, ole saanut waldaa sinun ylikes.
Ebr. 38: 15, Psal. 38: 3, Luc. 13: 11, Mos.
3. kirj. 26: 14, 16. Mos. 5 kirj. 21: 22, Psal.
107: 17.

S. 13. Salli oikeia Jumalan murhe
A 4 sydäm-

Sydämmes söttyettä, älä ole hembä, älä
ijankaikkista hywynyttä ja ijankaikkista wai-
was pilan tekona pidä, wan enämmin,
itke ja wakkia sun hengellisen wihelijäisydes
ylize kuin ruumillisen, nijs tulewa sen wihan
wälttä taidat, jos Jumala sinusa touwen pa-
ranuxen näkee. Matth. 3: 7, 8. 1 Cor. 11: 31.

S. 14. Anna hätäs pakoitta sinua har-
tasti Jesuxen Christuxen nimesä rukoulemaan:
Puluta aikas uskon harjoituxisa ja rukouyisa,
että sielus wapahdettaisin: sillä siihen anda
Jumala vielä sinulle aikaa: äliheidä se ta-
pautua taita, että sinä siihen sopimatto-
mayi joudut. Jac. 5: 13, 14, Psal. 107: 18.

S. 15. Kätkke Jumala uskosa sydäms-
mehes, sillä silloin etis suinkan ijankaikkise-
si kuole, wan elät, jos sinä izes Jesuxen,
oikian elämän puun haldun annat. Kään-
nät sinuas kaikista sinun syoneistäs, ja kaik-
ki Hänen säätynsä teet. Ezech 18: 21, 22,
Käso Christuxen puoleen Hänen kuulusansa,
kuolemans ahdistuxesa ja kärsimisesäns, ja
ahkeroize iziäs sitä, että sinä Hänen haas-
wains kautta parataisin. Esaj. 53: 5, sillä
sanalla sanoin, ei yhdesäkän muusa ole eläs-
mää ja auttuutta annettu, me mahdamme
kusa hywänsä elämää, ja auttuutta esia,
niin ei sitä muhalla löyttä, kuin tämän pa-
randajan tyköä. Zeko liri. 4: 12.

S. 16. Ah siis! egi sitä ettäs kaikki mutt
was

wahingona pitää mahdaisit, ja rukouksille sinun Jumalatas ettäs Christusen oikein tuta, rakastaa ja woitta taidaisit, joka meidän sairaudemme kandanut on. Esaj. 53: 4, Philip. 3: 8.

S. 17. Tämä wapahtaja on mieluinen sun sieluas parandamaan, niinkuin myös sinun ruumistas, niinkuin Hän ennenkin tehnyt on, niin muodoin kuin se sinulle hyödyllinen on; sillä Hän on Isän neuvo ja ijankaikkinen sana, joka kaikki luo, paranda ja entisellens saatta, jotka Hänen tyköns kääntyvät ja Häneen uskaldawat. Mar. 1: 34, Cap. 6: 55. Matth. 14: 14, teko Kirj. 10: 38, Wiisaud; Kirj. 16: 11, 12,

S. 18. Sillä, ei Hän missään asiassa ehi sinun wahingotas, wan parannustas, Hänelle se on aiwan huolia poses poistaa sinun sairaudes, niinkuin Hän sen muitten kanssa tehnyt on, ja myös meille sen tehdä luvannut on, niin muodoin kuin se meille on hyödyllinen ja autuaallinen. Kaikkei owat uskowaisille mahdolliset, uskon pääalle nojaa selä sinun hengellinen että ruumillinen menestyses, se on se kaikkein parandawaisin kaikkein haawain plastari. Mos. 2 Kirj. 27: 26, Cap. 15: 26, Psal. 41: 3, ja 107: 17, 20, Job. 33: 24, Esaj. 38: 15: 26, Marc. 9: 23.

S. 19. Mutta kaho wisuun perään et

tei sinun Jumalas pelko ja parannus ole
ulkokullaisuus, ja sinä, mitämär silloin ai-
noastans lannistat ihes, koska Herran käsi
waimaa sinua; mutta muutoin ej enjinkän
sitä tekisi, sillä sinä tilasa taidais sinua
jotain senkaltaija kohdata, kuin wielä pa-
hemi on; perollisille ja wieckaille ihmisille
on Jumalalla usiambi kirituyen wiha sää-
stösä. Joh. 7: 24, Matth. 12: 45, 2 Pet.
2: 20, Ebr. 6: 4, 5, 6. Cap. 10: 26.

S. 20. Sillä wälillä, teet sinä kaickein
selkiämmin, jos sinä täydellä todella wals-
mistat sinuas oikeaan eron ottamiseen tästä
mailmasta, ja toimitat menos päin ijan-
kaicisutta. Tämä pitä myös tapahtuman
terwennä ollesas, synnin ja mailman joka
päiwäisen kuolettamisen kautta. 1 Cor. 15:
31. 2 Cor. 4: 10, 19 21. Kuolema on tiet-
tämä, mutta hetki on tietämätöin, elä
siis aina niin, kuin soisit elänees koska loppus
lähenee. Matth. 24: 43, Luc. 12: 40. Jac.
4: 13, Psal. 39: 6, Psal. 90: 13.

S. 22. Saata sun sydämmes totiseen
ja jokapäiwäiseen parannukseen, jonga kautta
se wanha ja turmeldunut mieli haluis ja
himoins kanka upoteturi tulee ja jokapäi-
wä uusi ihminen, joka pyhydesä waeldaa
ylösnoista taidais. Siinä sinusa ajattele aina
loppua, pelwolla tee työtä autundes pääl-
le, ja walmista armon ajaasa ihes niin Chri-
stuyen

sturen tykö, kuin sinä iankaikkisudessa olet
was toivot. Syr. 7: 39. Phil. 2: 13, 2.
Cor. 5: 9. Psal. 95: 8,

S. 23. Erinomattain pyhä eroitta sy-
dämmes kaikesta siitä kuin maallinen on.
Psal. 62: 11, 1 Cor. 7: 29. Syr. 41: 1, 2.
Älä tietes tykönäs kätke ainoatakan halua
pahutteen, wan niin paljo kuin mahdoli-
nen on, ota iankaikkinen ero heistä. Muu-
toin ne ovat sinulle esteeksi sisälle käymi-
sesäs Jumalan tykö, ettei sinun sielus le-
poon tulla taida 1 Petr. 4: 2, 3.

S. 24. Jos jotakin wääräydellä otta-
nut olet, anna se kahdenkertaisesti takai-
sin, ettei sen sinun sielus päälle palaman
pidäis. Luc. 19: 8, Syr. 14: 11: 13.

S. 25. Toimita talwis selkiästi, anna
myös kōnhälle jotakin, sinä wähasä kuin
sinulla on, ole uskollinen niin lauman kuin
sinulla vielä aika on, ettet sinä jälken-
päin sitä turhaan ihelles toivotta mahdais.
Dan. 4: 24. Syr. 14: 11, 13. Es. 38: 1.

S. 26. Jos sinä vielä siinä woimasa
olet, ettäs jonkun peranda, neuwoa, loh-
dutta, siunata taidaisit, eli edesautta ja
edeswastata totuutta ja Jumalan pelkoo,
eli myös uskoa Jumalan haldun. Hä-
nen seurakundansa ja sen asiat, niin
älä sen kansa hetketän wiinoyttete, luomis.

Kirj. 48: ja 46: Mos. 5 Kirj. 33. Josuan.
24: I Kuuing. Kirj. 2: I Petr. 1: 14, 15.

S. 27. Kaikkein erinomaisimmasti ehi
ja pyydä sydämmellistä sowindo kaikkein
wihollistes kansa, kaikella yriwälaisudella
rakasta kaickia ihmisiä, rukouile niitten wi-
hollistes ja pilckaittes edestä, joitten kansa
ett sinä taida tulla puheisin, ja älä pienin-
däkän karsasta ajatusta sydämmees jätä jos-
takuta ihmistä vastaan. Luc. 23: 34, teko
Kirj. 7: 60, Eyr. 28: 6, Matth. 5: 25.

S. 28. Tämä pidäis ennen kaickia jo-
raitisna ollesas tapahtuman, mutta paljota
enämmin, silloin koskas ijankaikkisuuden port-
tia lähestymään rupeet, eikö sinun silloin
kahden kertaisella yriwälaisudella ja siwä-
udella sitä tekemän pidäis, koska sielu ja ruu-
mis toisistans eridawät?

S. 29. Jos heikous ja suuri kipu pi-
denmälädä tykönäis wiipyy, rukouile sitä har-
taimmin armoo; Jumala näkee että se si-
nulle tarpeellinen on, pidä sielus aina karsi-
wäällisydesä, ota kaicki kuin sinun parastas-
tarkoitta vastaan, niinkuin isällinen kuruus,
anna kansas ahkerasti rukouilla, weisata ja
lulea, ja niin tunge sinuas uskon kautta
wapahatajas karsimisen ja kuoleman yhtey-
teen: niin aika on sinulle hupa ja karsimi-
nen kewiä olewa, tosin yri suloinen ijes,
niinkuin se muinaisille pyhillekin ollut on.

Eyr.

Ebr. 12: 5, 12. Joh. 4: 5, Luc. 12: 11, terto Kirj. 9: 39.

S. 30. Tämän siivousta älä ylönsäkö eli hylkiä oikeita wälifappaleita, läkityksiä ja Jumalan lahjoja. Mutta wäldä kaikkea epäuskoos, älä paljaldans luota läkitysiin, wan usko ainwastans Jumalan päälle, ja ruksolle Häneldä siunausta ja terweyttä, kuitenkän hänen tahtonsa jälken. Sillä Jumalan woinna Christuksessa Jesuksesta yrittäi pojes otta kroupen, ja wahingollisen wailkutuyen ruumista, läkityksestä ja kaikista kappalleista, ja wapahtaa ja ylöspitää hengen ja elämän. Syr. 38: ja edespäin. 2 aika Kirj. 16: 12, 2 Kirj. 1: 3, Esaj. 38: 2, 21.

S. 31. Jos siis Herra sinun pelastaa kaikesta taudistas, niin kiitä Händä uskollisesti sydämmellä, suulla ja töillä. Esaj. 38: 15, 20, Luc. 17: 16, 18. Psal. 107: 21, 22, mutta pyy sitten myös Jumalalles uskollisna koko elinkautenas, ja wihaa syndiä ja mailmaa, sillä henges tähden olet sinä hänelle kari wertaa welkaa, muutoin sinulle jotakin pahembata tapahtua taidais. Joh. 5: 14, 1 Petr. 4: 13.

S. 32. Mutta jos täydellisesti loppus hawaitet, taieka ulkonaisista merkeistä eli sydämmes: niin anna iges rohkiasti koha Hänens tahtons alle, jonga kadesä seki elämä

lämä että Kuolema on, Hän on asettanut määrän, jota ei yriskän taida kändä yllize Job. 14: 5, Psal. 39: 5, Psal. 31: 16.

S. 33. Luonnolle ja omalle rackaudelle Kuolema kyllä katkerayi ja haikiayi näkyä taita, niin että jumalata pelkämäisetkin ja uskoraiset sildä waiwatan ja ahdistetan, tosin moni hamaan viimeiseen hetkeen asti Kuoleman pelkoo tuta täntyn. Wiisaud. Kirj. 18: 20, Psal. 55: 5, Syr. 41: 7.

S. 34. Kuitenkin jos ihes walmistanut ja Käyttänyt olet, niinkuin jo sanottu on, niin ett sinä paljaldans luonnolifesti tarwize kagoa Kuoleman puoleen, wan armon puoleen Christus pesa elämän uskon lautta. Sillä se sinun Kuolemas sinulle woiroyi tekee tosin lunastureyi ja pelastureyi, mielisuosioyi ja pois menoyi oikia han isän maahan. Phil. 1: 23, Rom. 7: 24, 2 Tim. 4: 18, 2 Cor. 5: 6, 7, 8. Joh. 5: 24.

S. 35. Se on kyllä tosi, että niin hywint hengellinen kuin luonnollinenkin Kuolema tulee synnistä, ja että luonnollinen Kuolema, koska se oikein tutkitan, langenneen luonnon nöyryttämiseyi Jumalan ale joutuu, jolle me tototelemattomat olet olemma. Rom. 5: 12, Cap. 6: 23, Jac. 1: 18, luom. Kirj. 3: 5.

S. 36. Mutta ei hän kuitenkän tule ilman saldmista ja sen kaikkimaldian terweellistä hallitusta, joka senkaltaisen myrkyn oomillensa läkityxyi, muutta, ja tainkaltaisen yhteis

yhteisen rangaistuksen heille hyväri ja hyödytyksi kääntä. Job. 14: 5, Psal. 139: 16, Psal. 78: 32, ja 90: 4, Ezech. 33: 11, Wiisaud. Kirj. 1: 13, ja 2: 24, 2 Petr. 1: 14, 2 Tim. 4. 6.

S. 37. Sentähden, vilkein puhuin, kuolema katumaisille ja uskottomaisille ei joku kuolema ole, vaiccka se meidän silmissäm ja ymmärryresä niin näkyy. Wiisaud. Kirj. 3. 2, 4, wan tainkaltaisilla on kuoleman alla salattuna sula elämä ja autuus. Ezech. 18: 21, 23, 26, Matth. 16: 28, Marc. 9: 1. 1. Joh. 8: 51, ja 5: 24, ja 11: 25, 26.

S. 38. Mutta sinun pitää täydellisesti Jumalan armosa ja ystävyydesä seisoman, jos muutoin tätä edustusta nautita tahdot. Usko Jesuxen päälle pitää sinusa elävän ja voimallisen oleman, syndiä, kaicckia pahaa, ja ike kuolematakin yllike voittamaan. Luonnollisen järjen päätöset, perustus ja luulo on aiwan wajawa: sinun pitää oleman synnin kuolemasta siirtty elämään, ja wasta uudesta syndynyt. 1 Joh. 3: 14, Joh. 11: 25, Luc. 20: 36, Psal. 108: 17.

S. 39. Senkaltaisille joutu se täydellisesti hyväri, että JESUS Christus ike kuoleman maistanut on, ja sillä tavalla hänen voimons pois ottanut ja kokanans hänen woirosa ylösniellyt, niin ettei mikän kuolema heitä Christuksesta eroitta taida, eikä
Hänen

Hänen rakkautensa, wan paljo enämmin
kaikkein funniallisemalla tavalla heidän
yhdistää 2 Tim. 1: 10, Ebr. 2: 9, 14, Jos.
13: 14, Rom. 8: 3, 8, Rom. 14: 7, 8,
Joh. 14: 16, ja 5: 24.

S. 40. Ja walcça uskowaisen tila tääl-
dä lähteisänsä juuri wiheijäiseyi, ja haikias-
yi näkyis, niin lähtee hän kuitenkäin tääl-
dä rauhasa, ja hänellä on sisällisesti lewollinen
oma tundo, armollinen Jumala ja sula ijan-
kaikkinen elämä sielufansa, Hänen kauttans
joka hänen rauhas on. Luc. 2: 29, Ilmest.
Kirj. 14: 13, Wijsaud Kirj. 3: 1, 7, Syr.
38: 24, Tob. 14: 4.

S. 41. Tosin heidän kuolemansa oikein
sanoim ei ole joku rangaistus, wan suloinen
uni ja autuas lepo Jumalasa heidän aluu-
fansa ja ijankaikkinensa hywydesänsä josta hän
ijäti autuas on. Dan. 12: 2, I Thess. 4:
13, teko Kirj. 7: 16, Joh. 8: 51, Cap. 11:
2, 16, Psal. 116: 8.

S. 42. Tätä wastan kuolewat katus-
mattomat, wäärät ja ulkoKullatut heidän
synneisänsä, ja ynnä syndeins rangaisturisa,
wihasa, kirouyesa, kadotuyesa, pahasa o-
masa tunuosa, wihasa Jumalata ja ihmi-
siä wastan, heikkomelisydesä ja epätoiwosa,
waicça he ulkonaisesti hiljaisudesa eriaman
näkyisit, ja kuolemansa jälken onnellisyt ja

autuuri sijetäisiin. 1 aika Kirj. 11: 13, Ezech. 3: 19, Amoy. 6: 9, Cap. 9: 10, Joh. 8: 21, 24, Luc. 16: 23.

S. 43. Mutta täändyneitten ero tekee toivotun lopun kaiken kärsimisen päälle, ja toivotun aluun siihen aututeen jonga he salaisesti toivosi täällä maistanet ja nauttinet oivot. Rom. 8: 24, Cap. 5: 2, Joh. 3: 2, 1 Petr. 1: 3, 4, 2 Tim. 1: 12, Cap. 4: 18, 2 Cor. 5: 14.

S. 44. Sentähden pitää sinun täändymisen ja uskon kautta jo täällä oleman tulen Jumalan, Hänen pyhäin engeleins ja kaickein uloswalittuin seurakunnan tykö. Ebr. 12: 22, 23, ja niin nämät engelit myös sinun sielus wiemän pitää siihen siaan kusa rauha ja lepo on, sinä tulet Abrahamin helmaan ylös oteturi, ja ne walitut silloin sinua ilahuttaman pitää, jos sinä vielä niins kuin köyhä Lazarus tästä mailmasta olisit poses kuollut. Luc. 16: 22, 23, Ebr. 1: 14.

S. 45. Wihdoin niin Christus heidän ruumiinsa kirjastama ja eläwäxi tekewä on, tämän tekee Hän sen syyn tähden, että Hän elämästä, Hengellänsä heistä asui ja heitä hallitsi, niin pitää heidän nytt Hänen kaitsiens oleman ilman kaickia murhetta ja kipua ijäti kunnialliset ja autuat. Rom 8: 15, Job. 19: 25, 1 Cor. 15: 22, 26, 43, 2c. Timist. Kirj. 21: 4.

S. 46. Genthäden tukutuilla, walituilla ja uskowaisilla on määrättynä, pelastuksensa hetkenä, joca heille silloin ej tietämättöin olla mahda, ikäwäikeminen ja oikia helu eritä täällä jota luondo muutoin kaubistupi: sillä he tietävät Christuren kansa olla saawansa. Phil. 1: 21, Luom. Kirj. 46: 30, Cor. 4: 6, Rom. 8: 23, 2 Cor. 5: 8, Rom. 7: 24, Phil. 3: 20, Tit. 2: 13, Ilmest. Kirj. 22: 17.

S. 47. Eiitenkin, koska me ylöshywin sen tiedämme, ettej meillä täällä mahwaa kaupungia ole, wan meidän sielumme asuu niinkuin wieraasa ja huonosa majasa josa hengi ej täydällistä huwitusta löytä taida. 1 Petr. 2: 11, Ebr. 13: 14, Phil. 1: 23, Phil. 3: 14, 20.

S. 48. On siis se juuri tarpeellinen harjoitus, että me osittain täydellä todella mailmaa ylönsakomaan opimme, ja sydämmemme siitä eroitamme, osittain myös että me menomme aina pidämme taimaasa ja sydämmemme siellä kusa meidän tawarammekin on, alati ekein sitä kuin ylhäällä on. Matth. 6: 19, 20, 21, Colos. 3: 12, Phil. 3: 20, Luom. Kirj. 5: 22, Cap. 17: 1.

S. 49. Ja että Herra JESUS kääntymisen kautta sitä ennemmin ja täällä on saattanut laickt uskowaiset taimallisiin menoihijn, niin että tainkaltainen ylös astuminen heille

heille sitä keriämbi on: aiwan sentähden
taitawat he myös kärkeimisefänsä ja wiimeis
sillänfä sitä iloifemmalla tavalla uskoa
fielunsa uskollisen luojansa kärkein, Hänen
oman ja kaikkein Hänen seurajains esimer
kellä. Luc. 23: 46, teko Kirj. 7: 59. Psal.
31, 6.

S. 50. Tosin ei he pienindäkän täsä
maailmasa kieldä ja hylkiä, jonga edestä he
taas, ei saa werrattomat hywydet. Marc.
10: 24, 30, Ebr. 10: 34.

S. 51. Ei he myös fielum eli ruumin
puolesta mitäkän pahaa kärke, ei pienindä
pahuden warjoon; jonga edestä he ei
ijäisellä ilolla taas wirwotettoman pidä.
Matth. 5: 11, 12, Rom. 8: 18, 2 Cor. 4:
17: Jmest. Kirj. 17: 14, 17.

S. 52. Mingä ilon se plösherättä mah
ta, koska he omaifensa ijanikäisellä kunnis
alla jälkensä saawat takaisin, jotka he sitä en
nemmin surulla täälä poses lastenet, owat.
2 Sam. 12: 23, 2 Maccab. 7: 20, 29, 36,
Baruch 4: 19, 23, Ebr. 11: 35. Ef. 35: 10.

S. 53. Sanalla sanoin: niinkuin ei
mitäkän onnettomamba ajatella ja kirjoitta
taitta, kuin wäärään ja ulko kullattuun, poses
langenneitten ja petollisten kuolema on:
ninn Jumalan lasten kunnia ja autuus,
sekä täällä että tulewaisesa elämäsä yri ulos
sanomatoin asia on, joka ainoastans hen
gesä

gesä tuta ja malstaa tahttan, ja wihdoin
siellä koeteldawayi ja hawaitawayi tulee.
1 Joh. 3: 2, Eph. 1: 18, 1 Cor. 2: 9, 10,
Psal. 17: 15, 16, 1 Cor. 13: 12, 2 Cor.
4: 17, 20.

Tätä oikein koettelemaan, siihen
meitä Jumala armosansa auttakon

A M E N.

Uainu ja ehto rufouret

Zotta

Pikaisesti pitää taittan,

Koska niin asiat waatiwat.

Meidän HErran Jesuren Christusen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olcon nyt ja aina minun ja caickein meidän kansam. Nimeen Isän ja Pojan, ja Pyhän Hengen Amen.

Loupiuden Isä, wuodata minun, ja caickein meidän päällem armon ja rucouren Hengi, ja opeta meitä Hengesä ja totuudesta Sinua kiittävään, rucollemaan, ja palwelemaan Jesuren Nimeen. Amen.

Kiitetty olcon Jumala joca päivä. Jumala panee cuorman meidän päällem; mutta Hän myös autta meitä. Meillä on Jumala, joca autta, ja Herra Herra, joca cuolemast wapahtaa. Hywä on siis Herra kiittä ja weisata kiitosta Sinun Nimelles, siinä caickein ylimmäinen, Namulla julistaa Sinun armoas, ja Ehtolla Sinun totuuttas.

Sentähden minä kiitän Sinua, minun
Lais

Taiwallinen Isän, Jesuksen Christuksen
Sinun Naaman Poikas kautta meidän
HE:ram Pohäsa Hengesä, että minun
luonut ja plöspitänyt, lunastanut ja autu-
asi tehnyt, pyhittänyt ja lohduttanut olet,
ja sijatentti, että minua edesmenneä
Yönä (päivänä) aikesta waarasta ja wa-
hingosta niin armollisesti warjellut, ja Si-
nuni hywendelläs ymbäri piirittänyt olet.
Minä tunnustan sydämeni surulla, että mi-
nä itsestäni olen caiceijn syndeihin sinun edes-
sästä wicapää, wihelijäinen cadotettu syndi-
nen, Sinun hywija tekoihis monin kerroin
mahdotoin. Mutta minä rucoilen Sinua,
että minulle Jesuksen sowindo-uhrin täh-
den anderi annaisit caicei minun perityt ja
tehdyt, tietyt ja tietämättömät syndini, ja
että myös tänä (päivänä, Yönä) minua
warjelisit aikesta synnistä, onnettomuudesta,
ja pahudesta, ja armoo laimaisit, että mi-
nun (elämäni ja waelluxeni) (nuckumiseni
ja waikwomiseni) caicei minun ajatuxeni,
puheni ja työni mahdaisit Sinulle kelwata.
Sillä minä annan iseni, minun sieluni ja
ruumini: minun Tuningani, E:rwaldani ja
Isän maani: minun welijeni ja sisareni usco-
sa, ja coco Christillisen Seuracunnan,
ynnä caicein sen Opettajain ja Sa-
nancuulicain cansa: minun wanhempa-
ni, suculaisenni ja omaiseni: minun
Puo

Se
jolla
ei näe
tä ole,
hän

lusee
nõ-
mit
fanat
fän
fään.

Puolisoni, Lapseni, Ri-
stilapseni, perheni ja na-
burini (Suone, cumpani-
ni ja Euläliseni.) Caicki
minun lähimäiseni, tutut

tundemattomat, ystävät viholliset, hyvät
pahat, rikkaat köyhät, erkkiaat halvat, nou-
ret wanhat, miehet waimot, cotona ja
matcas olewaiset: caicki minun ristini ja
wiheliäisydeni osacumpanit, murhellsiset, les-
sket ja orwolapsset, kiusatut, heikkomieliset,
alas poljetut, ahdistetut, sairast, hädäs ole-
waiset, cuoleman canssa taistelewaiset: ja
caickein meidän surum, puutoyem ja tarpeem,
ynnä meidän ajallisen, hengellisen ja iian-
caickisen menestyremme canssa, añan minä
Oleppöisyn Isä, Sinun Jumalaisijn armo-
käsijis halduus ja huomaas. Sinun pyhäät
Engelis oleon minun canßani, ja älkön cu-
hungan minusta luopuco, ettei se paha wiha-
mies perkele, caiken hänen lahcons canssa,
minusta mitäkän woittaisi Sinun hymä Hen-
ges walaiscon, hallitcon, ja wahwistacon mi-
nua catumyreen, uscoon ractauteen, toiwoon,
ja caickeen jumalisuteen; niin että minä sinun
armosas caiken elnaicani culutan, minun päi-
wäini lopulla lewollisesti nucun autualliseen
cuoleman, ja niin muodoin sinun woimallas
uscon cautta tätketän iiancaickiseen elämään
Amey.

Isä

Isä meidän, joca olet tainnaisa. Pyhätetty oleon ic. Amen.

O Sinä minun uscollinen Erucoittiani
HERA Jesu Christe, tästä sinun täydellisellä ja voimallisella Jumäts Päpällä
fella esirucouyella mitä minun köyhä ja
heikkosa rucouyefani puuttu. Rucoude Sinä
ihe minun ja caikkein Sinun lunastetun
edestä, että me Sinusa, ja Sinun caut-
tas sinaturi, autetuyt, ja autuavi tulista
Sinun sinattuun nimees, HERA Jesu
menen minä ihyt (töihini) (lewolleni) Si-
nun sinattuun Nimees toimotan min
ihelleni, ja caikkele minun cansa Christu-
leni, ja jocaikelle minun lähimmäiselle-
sen Pyhän Colminainuden laupiaan hywo-
sti sinuayen. HERA hyvästi sinu-
nateon meitä ja warieleon meitä.

HERA ic. AMEN.

~~315. XI. 8.~~

Rev. Hartanskiyoja
Lilienthal

X

